

SISEKAITSEAKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SECURITY SCIENCES

SISEKAITSEAKADEEMIA ÕPPETÖÖ- JA ARENDUSVAJADUSED 2016

Raport

Juuni 2016

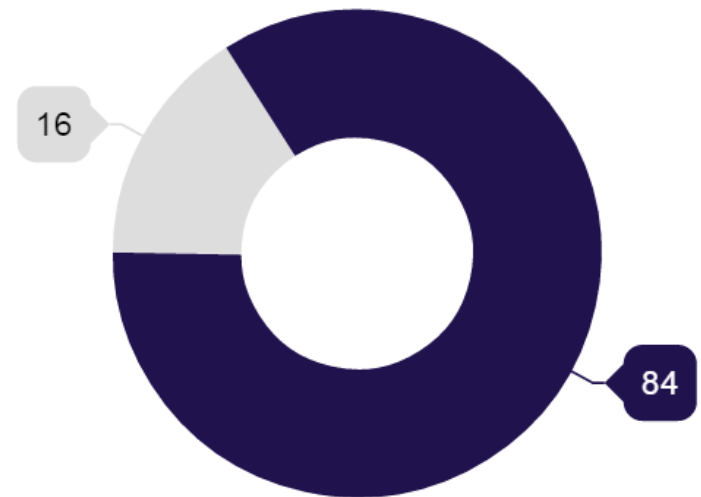
1. TAUST

Sisekaitseakadeemia uus arengukava aastaks 2025 näeb ühe olulise tegevusena õpikeskkonna kaasajastamist ning uut lähenemist teadus-, arendus- ja innovatsiooni-tegevusele. Soovime, et õppeprotsess akadeemias oleks paindlik ning õppematerjalid oleksid õppijale paremini kättesaadavad, atraktiivsed ning toetaksid maksimaalselt õpiväljundite saavutamist.

Selleks, et kaardistada olemasolevate võimaluste tänane rakendumine ning õppeainete ja erialavaldkondade arendusvajadused, viidi ajavahemikus 22.12.2015 – 5.05.2016 läbi *Sisekaitseakadeemia õppetöö ja arendus vajaduste uuring*, millega kaardistati õppetöö ja erialavaldkondade arendustegevuste vajadused.

Uuringus osales 84 õppejõudu, mis moodustab 93% SKA koosseisuliste õppejõudude hulgast.

Uuringust võttis osa 93% SKA koosseisulistest õppejõududest

Uuringus kutsuti osalema kõiki SKA koosseisulisi õppejõude. Välja saadeti 90 ankeeti, millest laekus täies mahus täidetuna 84 (93%).

2. UURINGU PROTSESS

Esimeses etapis koguti andmeid SKA koosseisuliste õppejõudude hulgas poolstruktureeritud elektroonse ankeedi abil, analüüsiti kogutud andmeid ning koostati esmane kokkuvõte. Ankeet koosnes viiest teemaplokist, milleks olid õppeprotsessi planeerimine, õppeprotsessi läbiviimine ja õppijate toetamine, õppeprotsessi hindamine, arenduskoostöö ning täienduskoolitus. Uuringu esimese etapi kokkuvõtet tutvustati akadeemia juhtkonnale ning edastati kõigile akadeemia töötajatele.

Teises etapis sõnastati uuringu tulemustest lähtuvalt ettepanekud akadeemiaülese tugisüsteemi väljatöötamiseks, millega soovitakse edaspidi pakkuda õppejõududele ning üksustele efektiivsemat tuge õppetöö arendamisel. Lisaks viidi läbi fookusgrupi intervjuud õppetööga seotud üksustes akadeemias, mille eesmärgiks oli tutvustada õppejõudude ja üksuste nõustamiseks loodava tugisüsteemi ideestikku ning leppida kokku üksuste spetsiifilised arendusvajaduste prioriteedid järgnevas kaheks aastaks.

Ajakava 22.12.2015 – 18.01.2016
Ankeetküsitluse läbiviimine
koosseisuliste õppejõudude hulgas

22.01.2016 – 29.02.2016 Uuringu
tulemuste avalikustamine ja
tutvustamine juhtkonnale ja
akadeemia personalile.

01.03.2016 – 01.04.2016
Akadeemiaülese tugisüsteemi
ettepanekute sõnastamine

04.04.2016 – 05.05.2016 Fookusgrupi
intervjuud SKA erinevates üksustes
(õppetoolid, keskused, instituut).

06.05.2016 – 20.06.2016 Tegevuskava
kooskõlastamine õppetoolidega

3. ANKEETKÜSITLUSE TULEMUSED

Õppeprotsessi planeerimisel

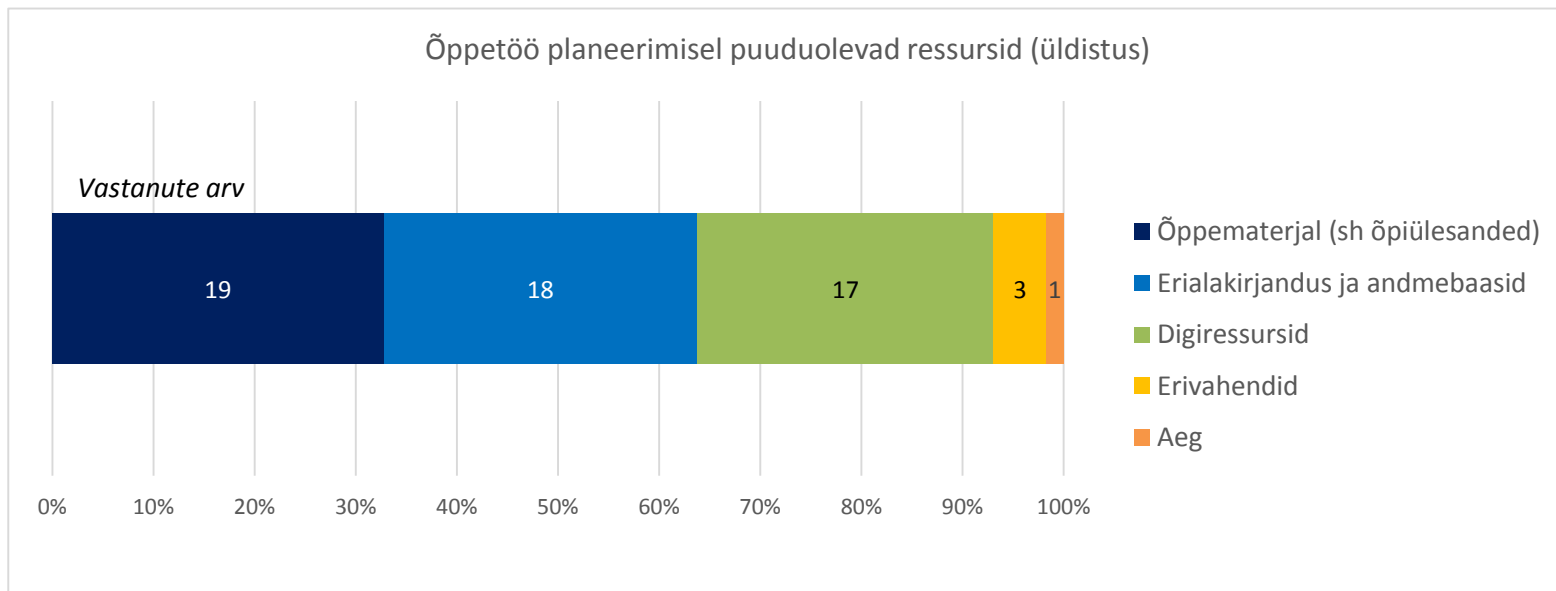
leiavad kõige enam õppejõudude poolset kasutamist erialakirjandus (raamatud, perioodika vms) ning andmebaasid (nt Sage, Ebsco, Riigi Teataja jne), elektroonilised materjalid (e-ajakirjad, e-raamatud vms) (96%) ning enda loodud originaalmaterid (õpikud, e-kursused, õpiobjektid, konspektid, slaidid, simulatsiooniharjutused) (98%).

Vähem kasutatakse e-toe loomise võimalusi (nt Moodle või mõnes muus õpikeskkonnas), mida kasutab õppeaine ettevalmistuse etapis 33% vastanutest, vähesel määral 25% vastanutest.

Puudust tuntakse õppematerjalidest (sh õpiülesanded ja õpikud), eestikeelsest erialakirjandusest ja andme-baasidest, digiressurssidest, erivahenditest.

Haridustehnoloogilist tuge õppeainele e-toe loomisel vajab 67% vastanutest. Peamiselt vajatakse nõustamist ja praktilist tuge. Samuti abi õppematerjalide, e-kursuste, testide, videomaterjali ja õppevahendite loomisel.

Õppetöö planeerimisel puuduolevad ressursid (üldistus)

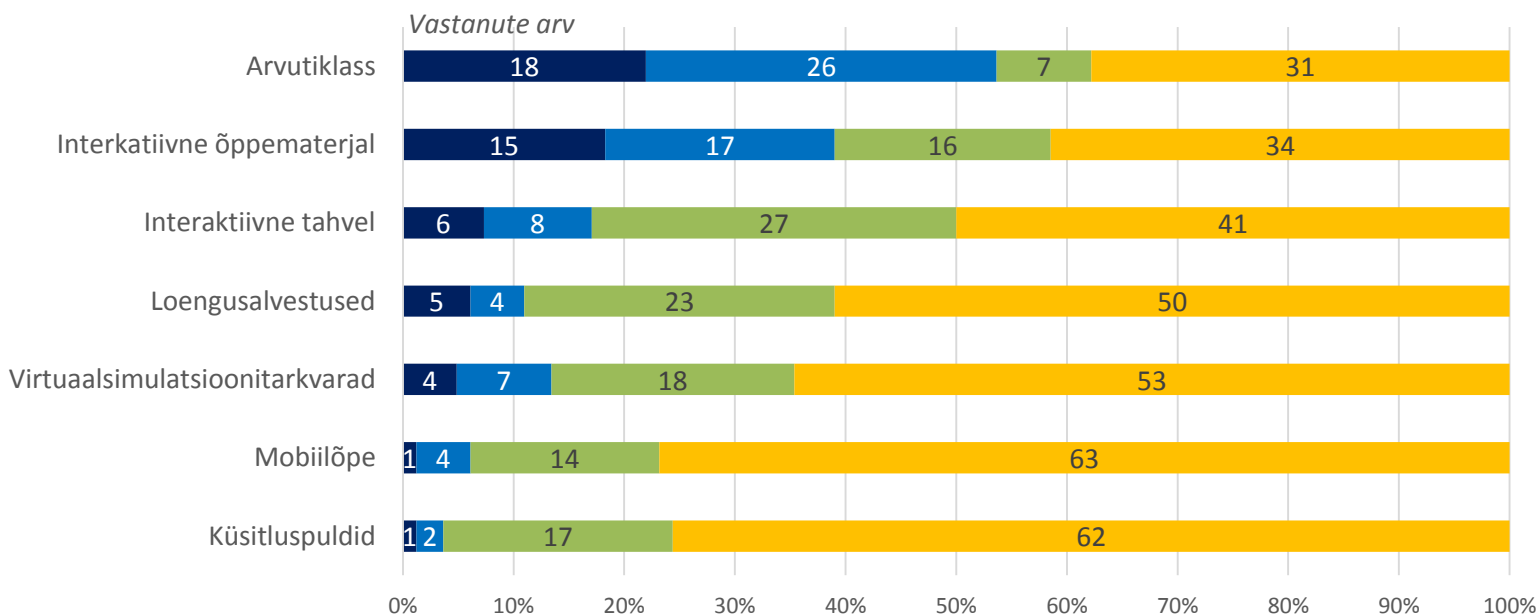
Õppeprotsessi läbiviimisel klassiruumis

leiab SKA-s olemasolevatest ressurssidest kõige enam kasutust arvutiklass (54%). Vastustest võib välja tuua õppejõudude valmisoleku ja huvi interaktiivse tahvli (33%), loengusalvestuste (28%), virtuaalsimulatsiooni-tarkvara (22%), küsitluspultide (21%), interaktiivsete õppematerjalide (20%) ja mobiilõppe (17%) osas.

Tuuakse välja ka kitsaskohti, miks õppejõud ei ole tänaseni antud vahendeid kasutanud, näiteks:

- „Tahaksin kasutada, aga pole veel piisavalt kompetentne sel alal.“
- „Kahjuks nõuab eraldi ruumiplaneerimist.“

Olemasolevate ressursside kasutus kontakttundide raames

Õppijate iseseisva töö korraldamisel

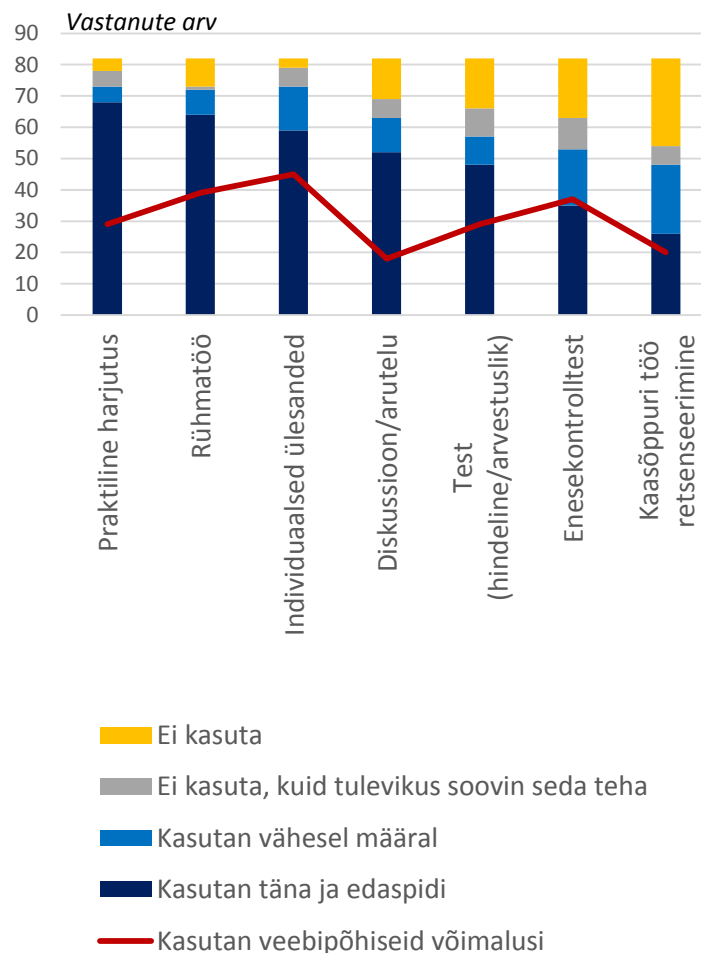
kasutatakse kõige enam e-posti (90%) ning õppeinfosüsteemi (85%). Vähem kasutatakse veebipõhise õpikeskkonna Moodle võimalusi, kus aktiivseid kasutajaid vastanute hulgast on 29%.

Meetoditest kasutatakse väljaspool kontakttunde õppija iseseisva töö korraldamiseks ja toetamiseks kõige aktiivsemalt praktilisi harjutusi, individuaalseid ülesandeid ja rühmatööd. Teiste meetoditega võrreldes vähem kasutatakse enesekontrollteste (43%) ning kaasõppuri töö retsenseerimist (32%). Veebipõhiseid võimalusi kasutavad uurimuses osalenud õppejõud kõige enam individuaalsete ülesannete (55%), rühmatööde (48%) ja enesekontrolltestide puhul (45%). Õppijate tulemuslikuks toetamiseks toodi kõige enam välja puudusi, mis on seotud õppija aja planeerimisega (13%) ning õppematerjalide puudusega (11%).

Õppeprotsessi hindamisel

lähtuvad õppejõud kõige enam õppeinfosüsteemi (ÕIS) abil kogutud tagasisidest. 52% vastanutest kogub vahetult aine lõppedes õppijatelt täiendavat tagasisidet ning dokumenteerib kitsaskohti ka õppeprotsessi käigus. Õppeaine ajakohasuse, õppija ootustele ning õppekava vastavuse tagamiseks vajatakse kõige enam e-õppe võimaluste kasutuselevõtmist, haridus-tehnoloogilist tuge, aega ning koostööd tööandjaga.

Meetodid õppija iseseisva õppetöö korraldamisel ja toetamisel (väljaspool kontakttunde)

Koostööd ametite ja/või partneritega

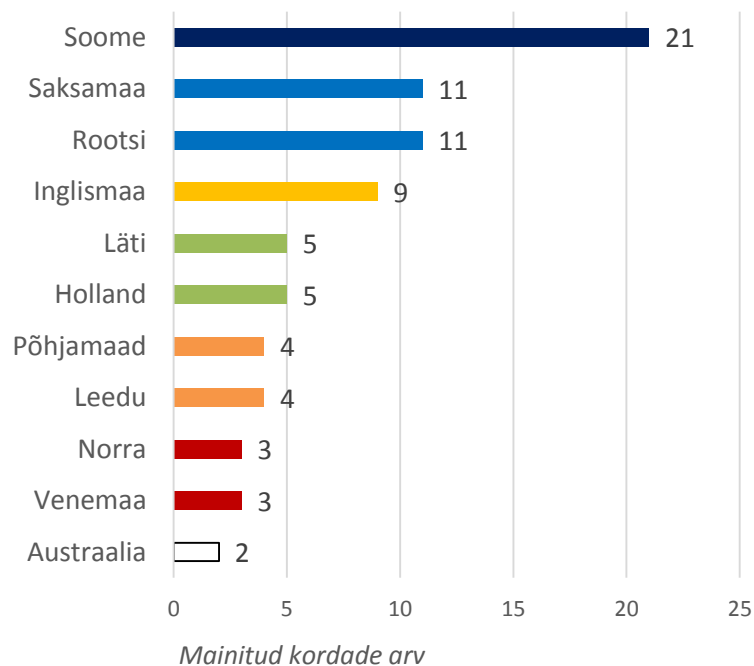
teeb oma õppeaine raames enamus vastanutest (88%). Valdavalt on koostöö sisuks õppetöö ettevalmistamine (infovahetus, materjalid), et tagada tööandja vajadustele vastav õppeaine sisu.

Arendusprojektidesse

on täna kaasatud 40% uurimuses osalenud õppejõududest. Oma erialavaldkonnas vajalike uute algatuste hulgas toodi kõige enam välja vajadust väliskoostöö järele (15%).

Kõige enam tuntakse huvi Soome praktikate vastu. Samuti tuuakse korduvalt välja huvi Saksamaa, Rootsi ning Inglismaa kolleegide praktikate osas. Järgnesid algatused, mis on seotud õppematerjalidega (11%), (rakendus)uuringute läbiviimisega (9%), koostöö ametite- ja partneritega (9%), keeleõppega (9%), õppekavaarendusega (7%), vahenditega (7%), õpikeskkonnaga (6%) ning seadusandlusega (4%).

Missuguste välisriikide praktikatega sooviksite tutvuda oma erialavaldkonna arendamiseks?

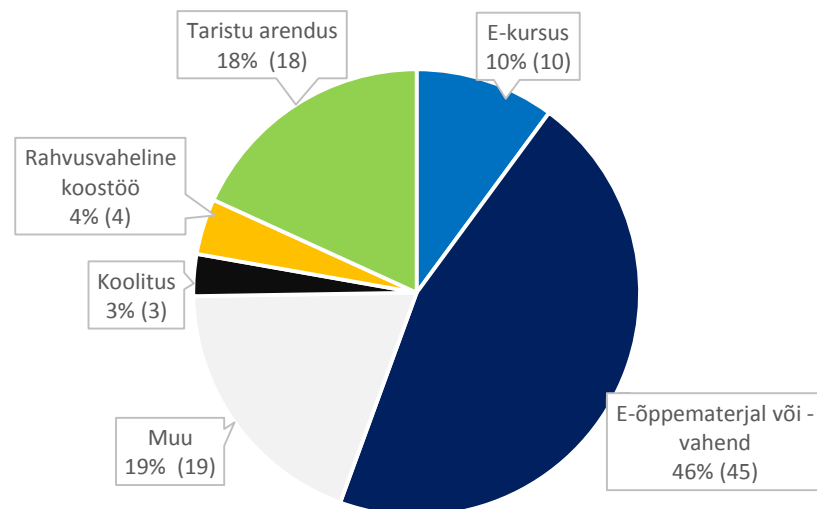
4. INTERVJUUDE TULEMUSED

Intervjuud viidi läbi kõigis õppetöö läbiviimisega seotud üksustes SKA-s (kokku 15 intervjuud). Intervjuu kutse edastati üksuse juhile, kes lähtuvalt soovist ja vajadusest kaasas kohtumisele ka õppejõud. Intervjuude eesmärgiks oli tutvustada õppejõudude ja üksuste nõustamiseks loodavat tugisüsteemi ning leppida kokku üksuste spetsiifilised arendusvajaduste prioriteedid järgnevas kaheks aastaks lähtudes ankeetküsitluse tulemustest. Kokku osales intervjuudel 38 inimest.

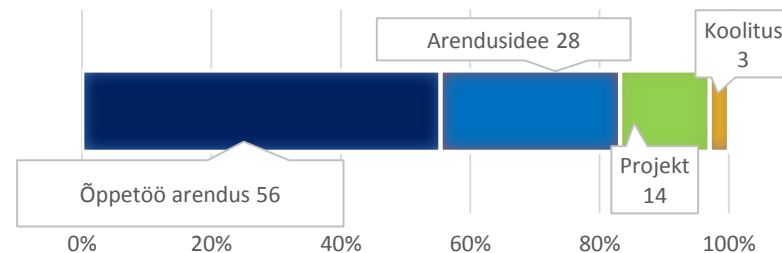
Üldistatuna võib öelda, et intervjuudest üksuste juhtidega täiendavaid arendusvajadusi ei selgunud. Järgneva kahe aasta arendusvajadused on seotud valdavalt õppetöö arendamisega (55%). Järgnesid idee staadiumis olevad arenduste vajadused (28%), projektid (14%) ning koolitustega seotud soovid (3%).

Kõige enam on lähiaastatel plaanis välja töötada e-õppematerjale või -vahendeid (46%). Taristu arendamisega seotud arendusi on plaanis 18%, e-kursuste väljatöötamisega 10%.

Arendusvajadused
tüüpide alusel
% tervikkogumist (kogus)

ARENDSUVAJADUSTE ÜLDISTUS

5. JÄRELDUSED

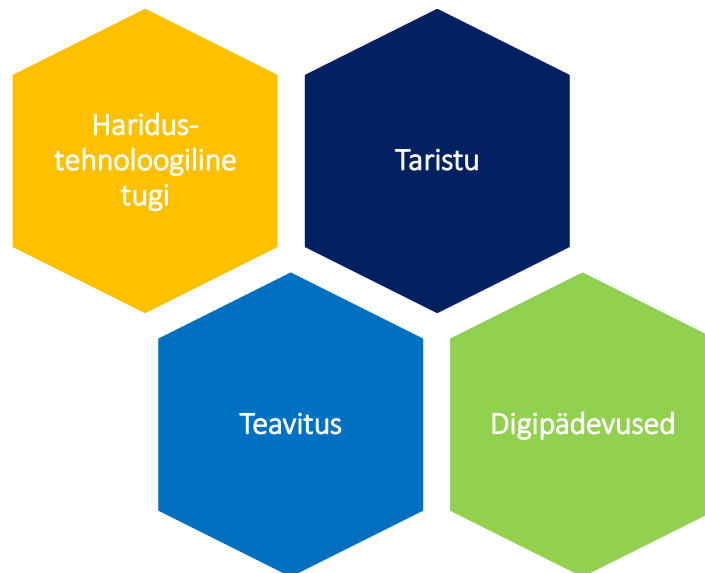
Õppetöö arendusvajadused

Uuringu tulemustest selgub õppejõudude vajadus ja huvi e-õppematerjalide, e-kursuste, testide, videomaterjali, erinevate õppevahendite loomise ja õppija efektiivsema aja planeerimise järele, mis aitaks korraldada ja toetada õppija iseseisvat tööd ning tagada õppeaine ajakohasuse ja õppija ootustele vastavuse.

Samuti ootavad õppejõud võimalust omandada teadmisi ja oskusi aktiivõpet toetavate vahendite (interaktiivne tahvel, loengusalvestus, virtuaalsimulatsioon, küsitluspuldid, interaktiivne õppematerjal, mobiilõpe) kasutamiseks õppetöö läbiviimisel.

Täna kasutab valdav osa SKA õppejõududest õppeprotsessi planeerimiseks ning läbiviimiseks õppeinfosüsteemi (ÕIS) ning õppijatega suhtlemiseks e-posti. Õpikeskkonda Moodle, mis võimaldab e-õppematerjalide loomist ja jagamist, õpitegevuste korraldamist, enesekontrolli ja -arvestuslike testide läbiviimist ning õppijate ja õppejõu vahelist suhtlemist kasutab aktiivselt 29% õppejõududest.

Suur osa uuringus osalenud õppejõududest (67%) ootab siinjuures haridustehnoloogilist nõustamist ja praktilist tuge. Põhjusena tuuakse välja ebapiisavat pädevust digitehnoloogiate kasutamisel, ajapuudust aga ka teadmatust võimaluste olemasolust.

Selleks, et edendada e-kursuste, e-õppematerjalide ja –vahendite väljatöötamist, õppematerjalidele digitaalse juurdepääsu suurenemist ning aktiivõppe praktiseerimist, **on oluline pöörata tähelepanu õppejõudude digipädevuste arendamisele, haridustehnoloogilise toe kättesaadavusele ning SKA-s olemasolevate digiõppe võimaluste tutvustamisele** õppejõudude hulgas.

Digiõppe arenguteks vajalike eelduste loomisel on võtmetähtsusega vajaliku taristu (nii riist kui tarkvara) arendamine ja töökindluse tagamine.

Arendusprojektid

Täna on arendusprojektidesse kaasatud 40% SKA õppejõududest. Oma erialavaldkonnas vajalike uute algatuste hulgas toodi kõige enam välja vajadust väliskoostöö järele (15%). Kõige enam tuntakse huvi Soome praktikate vastu.

Tugimeetmetena pakutakse SKA-s õppejõududele inglise keele kursuseid, inglise keeles õpetamisvõimalust Erasmus mooduli raames ning välispartnerite külastust ja kogemuste vahetust Erasmus+ programmi raames.

Arendusprojektidesse kaastatud õppejõudude osakaalu tõstmiseks on oluline **toetada õppejõudude sisemist motivatsiooni ja valmisolekut panustada väliskoostöösse läbi arendusprojektide**, et seeläbi jagada valdkondlikke teadmisi, õppemetoodilisi kogemusi ning õppida teistelt. Eeldusena nähakse **õppejõudude koormusarvestuse- ja töökorralduse põhimõtteid ning tasustamissüsteemi, mis innustaks õppejõude arendusprojektides osalema.**

Rahvusvahelise dimensiooniga õppejõudude arvu suurendamise eesmärki toetavad ka SKA arengukavalsed suunad ja indikaatorid.

5. FOOKUS 2016 - 2018

Uuringu tulemustest lähtuvalt on oluline keskenduda lähiaastatel õppetegevuse ja elukestev õppe toetamiseks ning õppurile kaasaegsema, paindlikuma ja praktilisema õppekorralduse pakkumiseks eelduste loomisele:

1. Õppejõudude ja õppijate digipädevuste arengu toetamine.

- Praktikumide sari õppejõududele (avatud ka õppuritele), mis toetab digitaalse toe loomist õppeainetele, aktiivõppe rakendamist õppeprotsessis digivahendite kaasabil ning kolleegilt kolleegile praktikate jagamist
- Õppejõudude ja akadeemia struktuuriüksuste haridustehnoloogilise nõustamissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine

2. E-kursuste, e-õppematerjalide ja -vahendite väljatöötamine.

- Eelkõige üldainete (aga ka erialaainete) õppetegevust toetava digitaalse toe loomine moodulipõhiste e-kursuste väljatöötamise ja rakendamise näol, et toetada õppijaid, võimaldada paindlikumat õpet ning soodustada õppejõudude vahelist koostööd. 2016-2017 on fookuses kutsehariduse moodulid, 2017-2018 kõrghariduse moodulid.

- E-õppe rakendamise tagasisidesüsteemi väljatöötamine (õppurite tagasisideküsimustiku täiendamine, keskse küsimustiku väljatöötamine e-kursuste läbiviijatele, õppetöö arendusvajaduste uuringu kordamine 2 aasta möödudes).

3. Õppematerjalidele digitaalse juurdepääsu suurendamine.

- Otsida võimalusi olemasolevate õppematerjalide levitamiseks elektroonilisel kujul ning kajastada kohustusliku kirjanduse loeteludes enam teadusandmebaaside vahendusel kättesaadavaid materjale.

4. Digiajastule vastava taristu arendamine, et toetada akadeemilist personali õppimist ja õpetamist toetava keskkonna loomisel

- vajalike IKT vahendite (riistvara ja tarkvara) tagamine, et võimaldada digiajastule vastava õppe arendamist ning aktiivõppemeetodite rakendamist.

5. Õppejõudude toetamine väliskoostöö ja rahvusvaheliste projektide valdkonnas.

Uuringu tulemusena seatud fookused on tänaseks viidud sisse Sisekaitseakadeemia rakenduskavasse.

KASUTATUD ALLIKAD

Sisekaitseakadeemia arendusosakond, 2016. *Sisekaitseakadeemia õppetöö ja arendusvajaduste uuring. Kokkuvõte*. [Võrgumaterjal] Leitav: [Sisekaitseakadeemia siseveebis](#) [Kasutatud 28.06.2016].

Sisekaitseakadeemia, 2016. *Sisekaitseakadeemia arengukava 2025*. [Võrgumaterjal] Leitav: [Sisekaitseakadeemia siseveebis](#) [Kasutatud 28.06.2016].

Sisekaitseakadeemia, 2016. *Rakenduskava*. [Võrgumaterjal] Leitav: [Sisekaitseakadeemia siseveebis](#) [Kasutatud 28.06.2016].

Illustratsioon: www.pixabay.com

SISEKAITSEAKADEEMIA ARENDUSOSAKOND

Kase 61, 12012 Tallinn

e-post digitiiim@sisekaitse.ee

www.sisekaitse.ee